

Uchwała nr 239
Rady Działalności Pożytku Publicznego
z dnia 18 września 2026 r.

w sprawie zapewnienia pełnego udziału organizacji pozarządowych w przygotowaniu i realizacji Planu Partnerstwa Krajowego i Regionalnego dla Polski na lata 2028–2034

Na podstawie art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 oraz z 2026 r. poz. 1040) oraz § 10 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie Rady Działalności Pożytku Publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2052), uchwala się, co następuje:

§ 1.

Rada Działalności Pożytku Publicznego uznaje rzeczywisty, odpowiednio wczesny i ciągły udział organizacji pozarządowych za warunek prawidłowego przygotowania, wdrażania, monitorowania, ewaluacji i zmiany Planu Partnerstwa Krajowego i Regionalnego dla Polski na lata 2028-2034, zwanego dalej „PPKR”, oraz jego części krajowych, sektorowych, regionalnych i terytorialnych.

§ 2.

Rada zwraca się do ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, instytucji koordynującej przygotowanie PPKR, ministrów właściwych dla poszczególnych obszarów oraz zarządów województw i przyszłych instytucji zarządzających o ustanowienie spójnego krajowego i regionalnego mechanizmu partnerstwa, zgodnego z zasadą wielopoziomowego zarządzania, podejściem oddolnym oraz europejskim kodeksem postępowania w zakresie partnerstwa.

Mechanizm, o którym mowa w § 2, powinien w szczególności zapewniać:

1. Udział organizacji pozarządowych od etapu diagnozy potrzeb i potencjałów, poprzez wybór celów, reform, inwestycji, wskaźników, kamieni milowych i zasad finansowania, aż po wdrażanie, monitorowanie, ewaluację i zmianę PPKR;

2. Zrównoważoną reprezentację organizacji ogólnopolskich, branżowych, regionalnych i lokalnych, w tym obligatoryjnie ich federacji i związków;
3. Otwarte nabory do zespołów i grup roboczych, oparte na jawnych i obiektywnych kryteriach;
4. Obligatoryjne włączenie organizacji pozarządowych będących członkami Komitetów Monitorujących do procesu programowania;
5. Cykl regionalnych i branżowych wysłuchań, dostępnych także dla organizacji spoza stałych gremiów dialogu, wraz z publikacją materiałów, zgłoszonych propozycji oraz informacji o sposobie ich rozpatrzenia;
6. Przekazywanie projektów dokumentów, danych i analiz z odpowiednim wyprzedzeniem oraz dokumentowanie wpływu partnerów na kolejne wersje PPKR;
7. Równy udział przedstawicielek i przedstawicieli organizacji pozarządowych w komitetach monitorujących i komitecie koordynującym, z prawem głosu oraz dostępem do informacji, ekspertyz i wsparcia niezbędnego do wykonywania mandatu;
8. Stosowanie zasady równości kobiet i mężczyzn, niedyskryminacji i dostępności, w tym wykorzystywanie danych z podziałem na płeć oraz inne ważne cechy dla projektowanej interwencji.

§ 3.

Rada wnosi o uwzględnienie w PPKR - na poziomie każdej części regionalnej - odrębnych, adekwatnie finansowanych działań na rzecz:

1. Budowania trwałego potencjału organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności ich stabilności instytucjonalnej, profesjonalizacji, zdolności do współpracy, rzecznictwa, monitorowania polityk publicznych, działania w sytuacjach kryzysowych oraz docierania do grup, których potrzeby są niewystarczająco widoczne w danych administracyjnych;
2. Edukacji obywatelskiej, rozumianej jako rozwijanie wiedzy, kompetencji i postaw niezbędnych do świadomego udziału w życiu publicznym, dialogu, kontroli obywatelskiej i współdecydowaniu;
3. Rozwoju wolontariatu, w tym koordynacji wolontariatu, przygotowania organizacji do współpracy z wolontariuszkami i wolontariuszami, bezpieczeństwa i jakości tej

współpracy, wolontariatu długoterminowego i kompetencyjnego oraz usuwania barier w dostępie do wolontariatu.

Działania te powinny być dostępne przez cały okres realizacji PPKR, a ich efekty mierzone przy pomocy wskaźników odnoszących się nie tylko do liczby projektów i uczestników, lecz także do trwałości organizacji, jakości uczestnictwa obywatelskiego, rozwoju sieci współpracy, wzmacniania reprezentacji i zdolności reagowania na potrzeby społeczne.

§ 4.

Rada zwraca się do ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego o włączenie organizacji pozarządowych, w tym Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz reprezentatywnych federacji i związków organizacji pozarządowych, do prac nad:

1. Przepisami regulującymi zasady realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2028-2034, w tym nad projektem nowej ustawy wdrożeniowej albo nowelizacją ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027;
2. Zmianami ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, niezbędnymi do przygotowania, przyjęcia i realizacji PPKR oraz zapewnienia spójności krajowego systemu polityki rozwoju z prawem Unii Europejskiej na lata 2028–2034.

Włączenie to powinno nastąpić przed ustaleniem podstawowych założeń projektów ustaw i obejmować udział w zespołach roboczych, dostęp do kolejnych wersji projektów, możliwość zgłaszania propozycji przepisów oraz udokumentowaną informację o sposobie ich rozpatrzenia. Konsultacje publiczne gotowego projektu nie mogą być jedyną formą udziału organizacji pozarządowych.

§ 5.

Rada wyraża zaniepokojenie faktem, że członkinie i członkowie zespołu wspierającego przygotowanie PPKR reprezentujący organizacje pozarządowe nie otrzymują zaktualizowanych tabel reform i kluczowych inwestycji. Dokumentów tych nie otrzymali również partnerzy społeczni. Tabele te mają zasadnicze znaczenie dla oceny zakresu planowanej interwencji, powiązania diagnozy z proponowanymi reformami i inwestycjami, przewidywanych kierunków finansowania, zakładanych rezultatów oraz potencjalnych skutków PPKR. Bez dostępu do ich aktualnej treści przedstawicielki i przedstawiciele

organizacji pozarządowych nie dysponują kompletem informacji niezbędnych do świadomego, merytorycznego i równoprawnego udziału w programowaniu.

Rada zwraca również uwagę, że po przekazaniu uwag do założeń PPKR organizacje pozarządowe nie otrzymały informacji zwrotnej o sposobie ich rozpatrzenia. Nie przedstawiono zestawienia zgłoszonych propozycji ani informacji, które z nich zostały przyjęte, częściowo uwzględnione lub nieuwzględnione i z jakich przyczyn. Brak informacji zwrotnej uniemożliwia ocenę rzeczywistego wpływu organizacji na proces programowania, utrudnia przygotowanie stanowisk do kolejnych wersji dokumentów oraz osłabia przejrzystość całego procesu.

Rada oczekuje zastosowania w dalszych pracach nad PPKR wyższego standardu udziału organizacji pozarządowych, obejmującego w szczególności:

- przekazywanie członkiniom i członkom zespołu wszystkich aktualnych projektów dokumentów, tabel, danych, analiz, założeń finansowych i materiałów roboczych stanowiących podstawę podejmowanych decyzji;
- udostępnianie kolejnych wersji tabel reform i kluczowych inwestycji wraz z wykazem wprowadzonych zmian;
- zapewnienie odpowiedniego czasu na analizę dokumentów oraz przeprowadzenie konsultacji z organizacjami pozarządowymi, w szczególności za pośrednictwem ich ogólnopolskich, branżowych i regionalnych federacji oraz związków;
- organizowanie odrębnych, tematycznych spotkań roboczych przedstawicielek i przedstawicieli organizacji pozarządowych z poszczególnymi resortami odpowiedzialnymi za przygotowanie reform i inwestycji;
- organizowanie odrębnych spotkań roboczych z instytucjami zarządzającymi odpowiedzialnymi za przygotowanie regionalnych części PPKR;
- umożliwienie organizacjom bezpośredniego przedstawiania resortom i instytucjom zarządzającym diagnoz, propozycji reform, inwestycji, wskaźników, kamieni milowych oraz kierunków alokacji;
- dokumentowanie przebiegu spotkań, zgłoszonych postulatów oraz ustaleń dotyczących dalszych prac;

- publikowanie po każdym etapie programowania tabeli uwag zawierającej treść propozycji, informację o jej przyjęciu, częściowym uwzględnieniu albo nieuwzględnieniu oraz merytoryczne uzasadnienie rozstrzygnięcia;
- przedstawianie informacji o sposobie, w jaki udział organizacji pozarządowych wpłynął na treść diagnozy, reform, inwestycji, alokacji, wskaźników i kamieni milowych;
- prowadzenie konsultacji przed podjęciem zasadniczych decyzji, a nie dopiero po uzgodnieniu rozwiązań przez administrację;
- zapewnienie jednakowego i równoczesnego dostępu do dokumentów wszystkim osobom uczestniczącym w pracach właściwych zespołów i gremiów;
- zapewnienie dostępności dokumentów i spotkań oraz uwzględnianie równego traktowania i niedyskryminacji na wszystkich etapach programowania.

Rada wnosi zatem o niezwłoczne przekazanie członkiniom i członkom zespołu aktualnych tabel reform i kluczowych inwestycji wraz z informacją o zmianach wprowadzonych w stosunku do wcześniejszych wersji. Rada oczekuje również przekazania pełnej informacji o sposobie rozpatrzenia uwag zgłoszonych do założeń PPKR oraz przedstawienia harmonogramu dalszych konsultacji, w tym spotkań z poszczególnymi resortami i instytucjami zarządzającymi oraz udostępnienie materiałów z tych spotkań, które już miały miejsce bez udziału strony pozarządowej.

Odrębne spotkania z resortami i instytucjami zarządzającymi są konieczne, ponieważ to te instytucje przygotowują szczegółowe propozycje reform, inwestycji i rozwiązań regionalnych. Dialog prowadzony wyłącznie na poziomie ogólnym nie umożliwia skonfrontowania diagnoz organizacji pozarządowych z konkretnymi założeniami interwencji ani wyjaśnienia różnic pomiędzy propozycjami poszczególnych resortów i regionów.

Opisany standard wynika z istoty zasady partnerstwa. Europejski kodeks postępowania w zakresie partnerstwa zakłada aktywne uczestnictwo partnerów w analizie potrzeb, wyborze celów, podziale środków i określaniu wskaźników. Wymaga także przedstawiania wyników konsultacji oraz opisu wartości dodanej udziału partnerów, a w ramach sprawozdawczości - przeglądu zgłoszonych opinii i sposobu ich uwzględnienia. Kodeks przewiduje ponadto publikację dokumentów przygotowawczych i co do zasady co najmniej dziesięć dni roboczych na przekazanie dokumentów członkiniom i członkom

komitetów monitorujących. Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 240/2014, w szczególności art. 6-9, art. 11 i art. 14.

Kierunek ten wzmacnia projekt rozporządzenia ustanawiającego ramy PPKR na lata 2028-2034. Jego art. 6 przewiduje kompleksowe partnerstwo, podejście oddolne oraz udział organizacji społeczeństwa obywatelskiego w przygotowaniu Planu i na kolejnych etapach jego realizacji. Projekt odsyła przy tym bezpośrednio do europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa. Ponieważ regulacja pozostaje na etapie projektu, stanowi ona obecnie podstawę do określenia oczekiwanego standardu programowania, a nie obowiązujące prawo. Komisja Europejska, COM(2025) 565 final/2, art. 6.

W ocenie Rady udział pozbawiony dostępu do aktualnych dokumentów, bez informacji o sposobie rozpatrzenia zgłoszonych uwag i bez możliwości bezpośredniej rozmowy z instytucjami przygotowującymi poszczególne reformy i inwestycje nie spełnia standardu pełnego i efektywnego partnerstwa. Rzeczywiste partnerstwo wymaga możliwości wpływania na rozwiązania w czasie, kiedy pozostają one otwarte na zmianę, oraz uzyskania jasnej i udokumentowanej odpowiedzi na przedstawione propozycje.

§ 6.

Rada postuluje wprowadzenie corocznej, publicznej oceny jakości realizacji zasady partnerstwa w ramach PPKR. Ocena powinna uwzględniać co najmniej:

- liczbę i zróżnicowanie uczestniczących organizacji;
- udział federacji i związków organizacji pozarządowych;
- terytorialny i tematyczny zasięg konsultacji;
- udział organizacji reprezentujących grupy narażone na wykluczenie;
- udział kobiet i mężczyzn w gremiach decyzyjnych;
- terminowość i kompletność przekazywania materiałów;
- liczbę propozycji przyjętych, częściowo uwzględnionych i nieuwzględnionych;
- wpływ stanowisk organizacji na diagnozę, alokacje, reformy, inwestycje, wskaźniki i kryteria wyboru;
- dostępność procesu oraz zakres finansowania udziału organizacji;
- ocenę procesu dokonaną przez uczestniczące organizacje.

Wyniki oceny powinny być przedstawiane Radzie Działalności Pożytku Publicznego oraz właściwym wojewódzkim radom działalności pożytku publicznego, krajowym i regionalnym związkom i federacjom organizacji pozarządowych i opinii publicznej. Jednocześnie powinny być przedmiotem odrębnych konsultacji z niezależną reprezentacją sektora, w szczególności z ogólnopolskimi, branżowymi i regionalnymi federacjami oraz związkami organizacji pozarządowych. Ocena powinna prowadzić do przyjęcia rekomendacji i działań naprawczych.

§ 7.

Rada rekomenduje, aby udział organizacji pozarządowych w programowaniu i pracach legislacyjnych był finansowany ze środków pomocy technicznej lub innych właściwych źródeł. Wsparcie powinno obejmować w szczególności przygotowanie ekspertyz i konsultacji środowiskowych, koszty udziału przedstawicielek i przedstawicieli organizacji, zapewnienie dostępności oraz wzmacnianie kompetencji niezbędnych do wykonywania funkcji partnerskich.

§ 8.

Rada wnosi o przekazanie niniejszej uchwały:

1. Przewodniczącemu Komitetu do spraw Pożytku Publicznego;
2. Ministrowi Funduszy i Polityki Regionalnej;
3. Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
4. Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji;
5. Konwentowi Marszałków
6. Krajowym i regionalnym związkom i federacjom organizacji pozarządowych.
7. Komisji Europejskiej;
8. Komitetom monitorującym krajowe i regionalne programy finansowane z Funduszy Europejskich, w szczególności organizacjom społeczeństwa obywatelskiego uczestniczącym w pracach Komitetów Monitorujących;
9. Zespołowi wspierającemu przygotowanie Planu Partnerstwa Krajowego i Regionalnego dla Polski na lata 2028–2034;
10. Komitetowi Umowy Partnerstwa;

11. Podkomitetowi ds. Zasady Partnerstwa Komitetu Umowy Partnerstwa;
12. Podkomitetu do spraw stosowania Karty Praw Podstawowych;
13. Rzecznikowi Praw Obywatelskich
14. Wojewódzkim Radom Działalności Pożytku Publicznego.

§ 9.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Współprzewodniczący
Rady Działalności Pożytku Publicznego
Michał Braun
Maciej Kunysz

Maciej
Dawid
Kunysz

Elektronicznie podpisany
przez Maciej Dawid Kunysz
DN: givenName=Maciej
Dawid, c=PL,
serialNumber=PNOPL-79070
117130, sn=Kunysz,
cn=Maciej Dawid Kunysz
Data: 2026.09.21 13:11:34
+02'00'

Signature Not Verified
Dokument podpisany przez
Michał Braun
Data: 2026.09.23 10:32:29
CEST